

In woord en draad

Een brief aan
Quintine De Le Censserye

MICCA

Lieve Quintine,

Meer dan vier eeuwen liggen er tussen ons en toch woon ik waar jij woonde. Ik loop door hetzelfde Ellezelles, over de heuvels en langs de velden. Het dorp dat ik ken is niet meer het dorp dat jij kende. Huizen kwamen en verdwenen, wegen veranderden, generaties volgden elkaar op. Maar het landschap plooit zich nog altijd rond dezelfde heuvels en de grond onder onze voeten is dezelfde.

Misschien is dat waarom jouw naam voor mij nooit zomaar een naam in een oud register is geworden.

Quintine De Le Censserye. Achtendertig jaar. Twee dagen verhoord. Veertien dagen gevangengezet. Op 26 oktober 1610 veroordeeld tot *corde et feu*. Gewurgd en daarna verbrand, samen met vijf andere vrouwen uit Ellezelles.

Zo weinig woorden voor een mensenleven.

Ik heb je eerder al een stem gegeven. In *Rond de tafel* liet ik je bij mij thuis binnenkomen, samen met Evette, Catherine, Martine, Agnesse en Magdelaine. Ik zette thee en liet jullie praten. De Quintine die daar aan tafel zat, was mijn Quintine, dat wist ik. Ik maakte je jong en levenslustig, een beetje brutaal zelfs, iemand die zich niet gemakkelijk de mond liet snoeren. Dat stond niet zo in de archieven. Het was mijn manier om achter die paar bewaarde gegevens opnieuw een vrouw te proberen zien. Want ooit was je veel meer dan wat er vandaag over jou op papier staat.

Sinds ik in Ellezelles woon, ben je dichterbij gekomen. Tijdens mijn wandelingen kijk ik naar de heuvel die in mijn zoektocht naar jullie geschiedenis zo belangrijk werd. In mijn boek schreef ik dat ik vanop mijn heuvel naar jullie heuvel kijk en dat daar MICCA geboren is. Dat is nog altijd waar.

Hier wordt nog veel over heksen gesproken. Ze horen bij de folklore van het dorp. Er zijn feesten, verhalen en verwijzingen naar magie. Zelfs een bier draagt jouw naam. Maar achter die heks zat jij. Geen symbool, geen figuur uit een legende, maar een vrouw die hier heeft geleefd en die op een dag uit haar gewone leven werd gehaald.

Daarom wilde ik jouw naam opnieuw verbinden met iets tastbaars.

Ik breide voor jou een cape. Zacht en warm, in donkere grijs tinten, met telkens opnieuw de drie fasen van de maan. De wassende maan, de volle maan en de afnemende maan. De Triple Moon hoorde niet bij jou. Ik weet zelfs niet of jij ooit bewust naar die drie maanfasen keek. Het is mijn symbool, niet het jouwe.

Voor mij gaat het over tijd. Over jong zijn, ouder worden en de kans krijgen om alle seizoenen van een mensenleven te doorlopen. Jij was achtendertig. Jouw cyclus werd afgebroken.

Daarom wilde ik de maan voor jou laten doorgaan.

Ze wordt vol en neemt weer af. Ze verdwijnt en keert terug. Rij na rij komt hetzelfde ritme terug in het breiwerk. Niet om te doen alsof de tijd iets kan herstellen, want wat jou is aangedaan kan niet worden hersteld. Wel omdat een naam kan terugkeren wanneer iemand hem opnieuw uitspreekt.

En jouw naam wordt opnieuw uitgesproken.

Wanneer iemand de Quintine Cape breit, staat hij boven het patroon. Wanneer iemand vraagt wie Quintine was, begint jouw verhaal opnieuw. Misschien aan een tafel hier in België, misschien ergens aan de andere kant van de wereld. Iemand zet steken op en neemt jouw naam mee in haar handen.

Dat vind ik een mooie gedachte.

Wij zijn dorpsgenoten, Quintine. Vier eeuwen van elkaar verwijderd en toch verbonden door hetzelfde stukje aarde. Jij kon niet weten dat hier ooit een vrouw zou wonen die jouw naam tussen haar steken zou leggen. Ik kon niet weten dat verhuizen naar Ellezelles mij uiteindelijk bij jou en de vijf andere vrouwen zou brengen.

Maar zo is het gegaan.

Ik kan je je leven niet teruggeven. Ik kan alleen weigeren je te laten verdwijnen in een tabel met namen en jaartallen.

Dus brei ik.

En zolang de draad door mijn handen loopt, loop jij een stukje mee.

Mieke